

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 63/15
Luksemburg, 4 czerwca 2015 r.

Wyrok w sprawie C-497/13
Froukje Faber / Autobedrijf Hazet Ochten BV

Trybunał wyjaśnił zasady dotyczące ochrony konsumentów w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji

Brak zgodności z umową, który uwidacznia się w ciągu sześciu miesięcy od daty dostawy towaru, uznaje się za istniejący w chwili dostawy

Dyrektywa europejska dotycząca niektórych aspektów umów konsumenckich ma na celu zagwarantowanie ochrony konsumentom¹.

W dniu 27 maja 2008 r. Froukje Faber kupiła używany samochód w warsztacie samochodowym. W dniu 26 września 2008 r. samochód zapalił się w czasie jazdy i uległ całkowitemu zniszczeniu. Został odholowany przez służby pomocy drogowej do warsztatu samochodowego, który dokonał jego sprzedaży, a następnie na jego żądanie pojazd został przewieziony do przedsiębiorstwa zajmującego się demontażem w celu przechowania go. F. Faber twierdziła, z czym nie zgadzała się odnośny warsztat samochodowy, że przy tej okazji strony porozumiały się co do szkody i ewentualnej odpowiedzialności tego ostatniego. W piśmie z dnia 11 maja 2009 r. F. Faber obciążyła sprzedawcę odpowiedzialnością za poniesioną szkodę. Dochodzenie techniczne w celu ustalenia przyczyny pożaru samochodu nie mogło zostać przeprowadzone, gdyż samochód ten został już zdemontowany.

Ponieważ sprzedawca zakwestionował przypisywaną mu odpowiedzialność, F. Faber wszczęła postępowanie sądowe. Gerechtshof (sąd apelacyjny) w Arnhem-Leeuwarden, Niderlandy, do którego zostało wniesione odwołanie, postanowił przedłożyć Trybunałowi Sprawiedliwości pytania prejudycjalne.

Na pytanie, czy sąd krajowy jest zobowiązany zbadać z urzędu, czy w rozpatrywanym przypadku F. Faber należy uznać za konsumenta w rozumieniu dyrektywy 1999/44, chociaż nie powołała się ona taki status, Trybunał odpowiedział w wydanym dzisiaj wyroku twierdząco. Okoliczność, czy konsument korzysta lub nie korzysta z pomocy adwokata nie może wpłynąć na ten wniosek.

Podobnie, Trybunał potwierdził, że sąd krajowy może powołać się z urzędu w ramach rozpoznawania odwołania, na art. 5 ust. 3 dyrektywy. Przepis ten stanowi, że zastrzeżeniem dowodu przeciwnego, przyjmuje się, że każdy brak zgodności, który uwidocznił się w ciągu sześciu miesięcy od daty dostawy istniał co do zasady w chwili dostawy. Z uwagi na charakter i wagę interesu publicznego leżącego u podstaw ochrony udzielanej przez ten przepis konsumentom, należy uznać go za równoważny z krajowymi przepisami posiadającymi w ramach wewnętrznego porządku prawnego rangę przepisu bezwzględnie wiążącego.

Sąd odsyłający pragnie również ustalić, czy zasada skuteczności sprzeciwia się obowiązywaniu przepisu krajowego, który zobowiązuje konsumenta do wykazania, że zawiadomił sprzedawcę o braku zgodności w odpowiednim czasie. Zgodnie bowiem z prawem niderlandzkim, w razie podniesienia zarzutu przez sprzedawcę, to na konsumentce co do zasady spoczywa obowiązek udowodnienia, że zawiadomił on sprzedawcę o braku zgodności dostarczonego towaru w terminie dwóch miesięcy po stwierdzeniu niezgodności.

¹ Dyrektywa 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.U. L 171, s. 12).

Trybunał przypomniał w tym zakresie, że dyrektywa 1999/44² stanowi, iż państwa członkowskie mogą postanowić, że w celu skorzystania ze swoich uprawnień konsument musi powiadomić sprzedawcę o braku zgodności w okresie dwóch miesięcy od daty, kiedy odkrył taki brak zgodności. Zgodnie z pracami przygotowawczymi do tej dyrektywy, możliwość ta jest podyktowana chęcią wzmocnienia pewności prawa, poprzez zachęcenie kupującego do „zachowania określonej staranności, uwzględniając interesy sprzedawcy”, „bez wprowadzenia ścisłego obowiązku dokładnego zbadania towaru”.

Trybunał wyjaśnił, że obowiązek nałożony w tym zakresie na konsumenta nie może wykraczać poza konieczność zawiadomienia sprzedawcy o braku zgodności. Konsument nie może na tym etapie być zobowiązany do przedstawienia dowodu, że brak zgodności rzeczywiście wpływa na zakupiony przez niego towar ani nie może być zobowiązany do wskazania szczegółowej przyczyny tego braku zgodności. Natomiast, aby zawiadomienie mogło być przydatne sprzedawcy, powinno zawierać określone informacje, których stopień szczegółowości będzie różnić się w zależności od szczególnych okoliczności danego przypadku.

Wreszcie sąd odsyłający zmierza do ustalenia, w jaki sposób należy stosować rozkład ciężaru dowodu, a w szczególności, jakie okoliczności powinien wykazać konsument.

Trybunał orzekł, że w przypadku gdy brak zgodności ujawnił się w ciągu sześciu miesięcy od dnia dostawy towaru, dyrektywa łagodzi ciężar dowodu spoczywający na konsumencie stanowiąc, iż przyjmuje się, że brak zgodności istniał w momencie dostawy. W celu skorzystania z takiego złagodzenia ciężaru dowodu, konsument musi jednakże przedstawić dowód na określone okoliczności.

W pierwszej kolejności konsument musi podnieść i wykazać, że sprzedany towar nie jest zgodny z umową, na przykład z tego powodu, że nie posiada cech uzgodnionych w umowie lub też nie nadaje się do użytku, jakiego można by normalnie spodziewać się w przypadku tego rodzaju towaru. Konsument ma obowiązek udowodnić jedynie występowanie braku zgodności. Nie jest on zobowiązany udowodnić przyczyny takiego braku zgodności ani wykazać, że za jego powstanie odpowiada sprzedawca.

W drugiej kolejności konsument musi udowodnić, że dany brak zgodności ujawnił się, to znaczy stał się fizycznie widoczny w ciągu sześciu miesięcy od dnia dostawy towaru.

Po wykazaniu tych okoliczności konsument nie musi udowodniać, że brak zgodności istniał w dniu dostawy towaru. Zaistnienie takiego braku zgodności w krótkim, sześciomiesięcznym okresie pozwala przyjąć, że jakkolwiek ujawnił się on dopiero po dostawie towaru, występował on już w towarze „w zarodkowym stadium” w momencie dostawy.

W związku z tym do przedsiębiorcy, stosownie do okoliczności, należy przedstawienie dowodu, że brak zgodności nie występował w momencie dostawy towaru, poprzez wykazanie, że przyczyna lub źródło tego braku zgodności wiąże się z działaniem lub zaniechaniem, które miało miejsce po takiej dostawie.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotykają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca: ☎ (+352) 4303 2793

² Artykuł 5 ust. 2.